

Hasičský záchranný sbor hl.m.Prahy
Odbor zjišťování příčin požárů

**Porovnání růstu podílů
vybraných druhů příčin požárů
Praha – ČR 1996 - 2004**

Praha, únor 2005
pplk.Václav Hladík

Období 14 let představuje dostatečně mohutný statistický vzorek, do kterého jsou zahrnuty tisíce požárů. Pracoviště zjišťování příčin požárů jednotlivých HZS krajů, okresů či územních odborů a měst mají k dispozici „vzorník“ 60 možných příčin vzniku požáru. Rozhodující vliv (až 65% všech případů požárů) má těchto pouhých šest (10% všech možných) nejčtenějších příčin vzniku požáru :

1. Technické závady	4. Děti
2. Úmyslné zapálení	5. Zakládání ohniček , vypalování
3. Kouření	6. Sváření

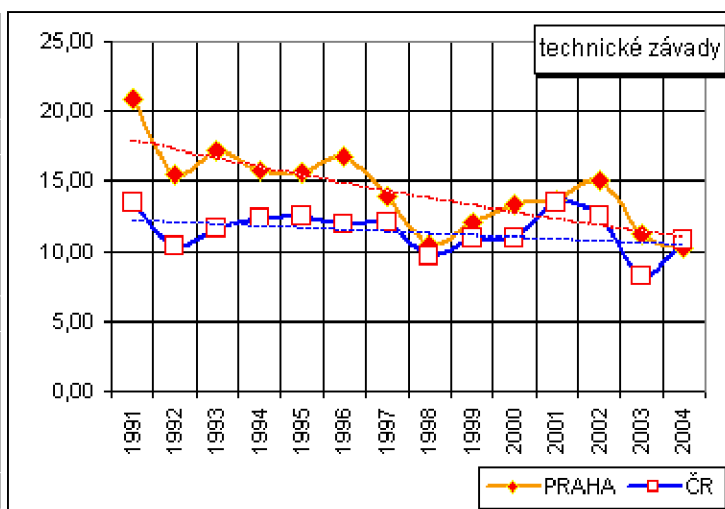
Podobný rozbor byl proveden v roce 2000 za období 1991-99, je zajímavé sledovat vývoj podílu častých příčin v dalších pěti letech.

V roce 1997 byl do programu SSU zaveden institut případů , které není třeba dále šetřit , pouze se zavedou data do programu a dále se nedělá žádná administrativa . Jedná se o případy požárů např.odpadu , travních porostů a dalších, kdy nevznikla hmotná škoda , nedošlo ke zranění či úmrtí . Je evidentní pokles i v některých nejčtenějších příčinách, jako jsou například kouření či děti. Důvodem tohoto poklesu přibližně na polovinu je právě možnost využití institutu dále nedošetřovaných požárů, místo toho, aby se příčina mohla ustavit na děti nebo přičíst kuřákům.

Předložený rozbor představuje podíl jednotlivých příčin vzniku požárů, vyjádřený v % z celkového počtu požárů v republice , porovnaný s podílem těchto příčin v hl.m.Praze. V grafech jsou křivkami proloženy spojnice trendu, ilustrující vývoj průběhu podílu v čase.

1.TECHNICKÉ ZÁVADY

	PRAHA	ČR
1991	20,90	13,49
1992	15,52	10,32
1993	17,16	11,58
1994	15,81	12,30
1995	15,68	12,44
1996	16,75	11,89
1997	13,94	12,02
1998	10,54	9,73
1999	12,13	10,99
2000	13,31	10,88
2001	13,61	13,56
2002	15,02	12,45
2003	11,22	8,17
2004	10,27	10,75

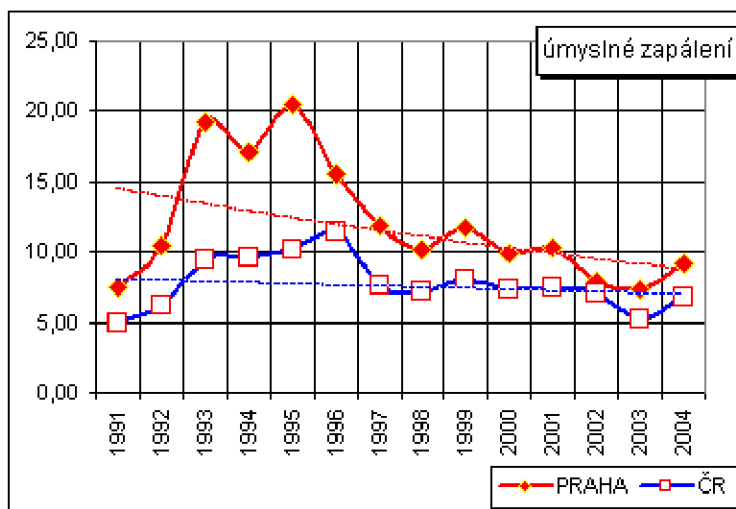

Technické závady jsou trvale nejčtenější příčinou požáru nejen v Praze či v České republice, ale i v celém světě. V daném případě byly ze skupiny této technické příčiny vybrány jako nejčtenější provozně-technické závady, protože v řádově menším počtu se vyskytují vlivy nesprávné instalace či údržby, žhavých materiálů nebo cizího předmětu ve stroji. Do technických závad jsou evidovány i požáry, vznikající v důsledku elektrostatických výbojů, jiskřením, třením nebo jako následek neočekávaných změn provozních parametrů.

V Praze je zřetelný strmější pokles podílu takto iniciovaných požárů než je tomu v celé republice.

2. ÚMYSLNÉ ZAPÁLENÍ

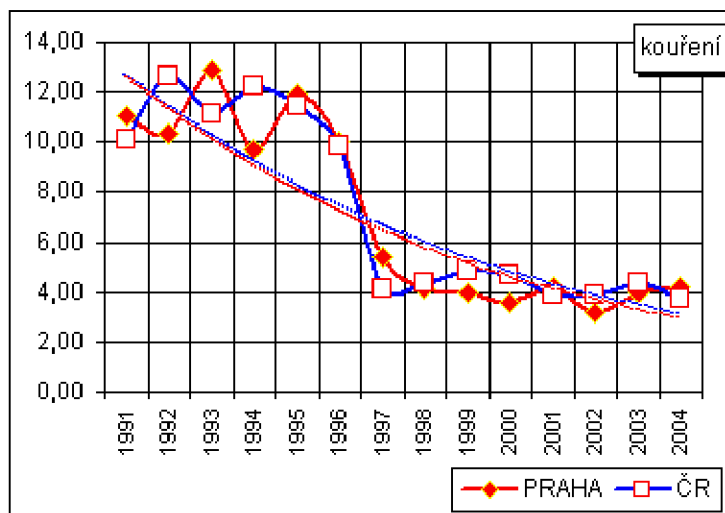
	PRAHA	ČR
1991	7,51	4,89
1992	10,41	6,27
1993	19,15	9,53
1994	17,09	9,65
1995	20,44	10,22
1996	15,57	11,42
1997	11,91	7,64
1998	10,10	7,25
1999	11,69	8,08
2000	9,90	7,31
2001	10,31	7,55
2002	7,90	7,00
2003	7,29	5,24
2004	9,14	6,75

V hlavním městě Praze je tato příčina dlouhodobě na druhém místě četnosti příčin vzniku požárů v polovině 90.let dokonce na prvním místě. Když každý pátý požár byl založen úmyslně. Na rozdíl od celostátních čísel jsou pražská čísla co do podílu na ostatních požárech podstatně vyšší.

3. KOUŘENÍ

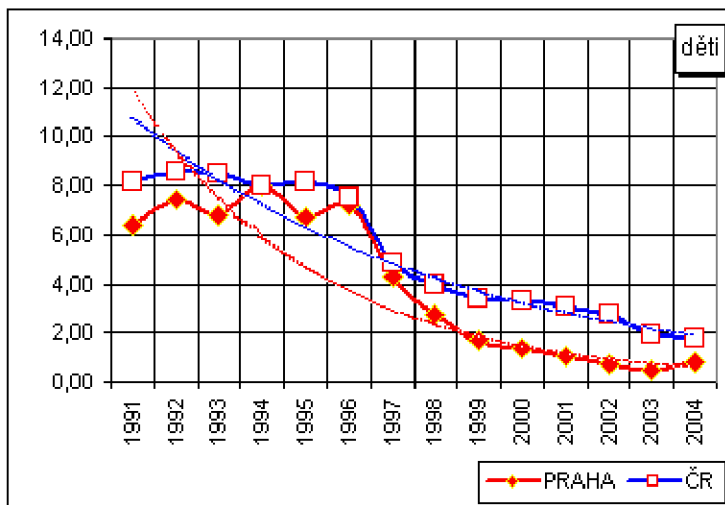
	PRAHA	ČR
1991	11,08	10,14
1992	10,37	12,65
1993	12,89	11,10
1994	9,74	12,27
1995	11,93	11,47
1996	10,06	9,87
1997	5,41	4,10
1998	4,15	4,37
1999	3,95	4,88
2000	3,54	4,70
2001	4,22	3,92
2002	3,21	3,87
2003	4,00	4,41
2004	4,25	3,76

Kouření či spíše kuřáctví (nejen nedopalek, ale také zápalky, žhnoucí popel doutníku nebo vysypání nedopalků do hořlavého odpadu nekuřákem) je dlouhodobě v popředí příčin vzniku požárů. Od roku 1997 se podíl této příčiny pohybuje kolem 4% z celku a je to zdůvodněno v úvodu této práce. Zhruba 6% požárů bývalo přičítáno kuřákům patrně omylem.

4. DĚTI DO 15 LET

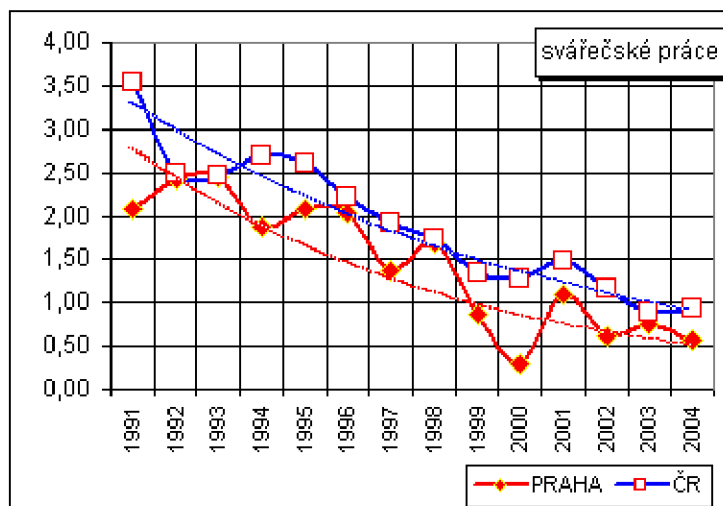
	PRAHA	ČR
1991	6,41	8,20
1992	7,41	8,61
1993	6,80	8,48
1994	7,99	8,03
1995	6,73	8,18
1996	7,17	7,55
1997	4,28	4,82
1998	2,75	3,95
1999	1,72	3,42
2000	1,36	3,29
2001	1,05	3,05
2002	0,74	2,78
2003	0,52	1,92
2004	0,79	1,79

Ať je požár způsoben jakkoliv a viníkem je dítě do 15 let věku, je příčina požáru evidována jako „děti do 15 let“. Také v případě této příčiny dochází od roku 1997 k určitému poklesu podílu na počtu požárů. Celkový pokles podílu dětských požárů v republice představuje asi 75%, v hlavním městě to je až téměř 90%.

5. SVÁŘEČSKÉ PRÁCE

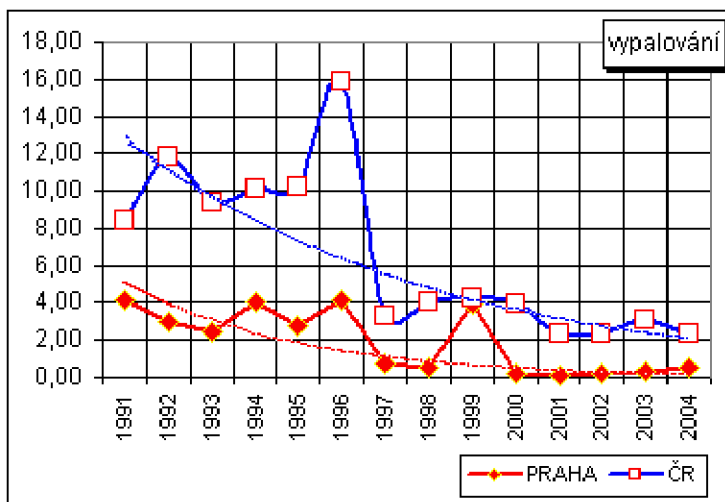
	PRAHA	ČR
1991	2,08	3,54
1992	2,43	2,49
1993	2,45	2,48
1994	1,88	2,70
1995	2,07	2,60
1996	2,03	2,21
1997	1,36	1,91
1998	1,69	1,73
1999	0,88	1,35
2000	0,29	1,27
2001	1,10	1,48
2002	0,61	1,17
2003	0,75	0,89
2004	0,56	0,94

Zejména v Praze osciluje počet požárů, zaviněných svářeči, v poměrně značném rozptylu i když je trend vývoje rovnoměrně klesající. Situace se zdála být kritickou po roce 2000, kdy dochází k růstu v obou sledovaných oblastech. Následující pokles se snad může přičíst také vyhlášení o sváření, platné od července 2001.

6. ZAKLÁDÁNÍ OHŇŮ, VYPALOVÁNÍ POROSTŮ

	PRAHA	ČR
1991	4,17	8,38
1992	2,96	11,85
1993	2,49	9,32
1994	4,02	10,14
1995	2,74	10,23
1996	4,15	15,85
1997	0,78	3,27
1998	0,51	4,00
1999	3,95	4,21
2000	0,21	3,98
2001	0,10	2,33
2002	0,22	2,29
2003	0,30	3,06
2004	0,49	2,33

Pochopitelně, že v oblastech mimo města dochází častěji k vypalování porostů přesto, že trpělivá práce preventivních orgánů ať SPD, tak i dobrovolných hasičů, přináší své ovoce. Zajímavý je enormní nárůst počtu takto způsobených požárů v roce 1996, jenže to byl téměř desetiprocentní exces v důsledku pro požáry příznivých klimatických podmínek. Bylo to hlavně sucho, teplo a vítr.

V roce 2000 jsem obdobnou práci končil takto:

„Předkládám tímto kolegům jen několik možností , jak využít a vyložit ty tisíce čísel a dat , které sbíráme kromě zjišťování příčin , iniciátorů , zraněných , provádění kontrol , vyjadřování se k lecčemu , zlobení se stranami , s novými i starými předpisy i s šéfy , s programem SSU a s jednotkami a...a vůbec...“

Dnes jenom dodávám, že se vlastně nic moc nezměnilo a že doufám v ORACLE, že to bude MIRACLE (=div, zázrak). A ještě maličkost – to, co vám posílám je asi poslední publikace, kterou jsem zpracoval ve své současné funkci, protože od 1.dubna 2005 se dostávám do funkce jiné. Bude ze mě důchodce čili senior neboli hasič v.v.

Tak se hezky chovejte, pilně pracujte a těšte se na svůj důchod tak, jako já.

Zdravím všechny, zejména kolegy ZPP-áky

Václav Hladík